

سیار طویر بچیلرینک انشان آنداختی اصولی

استانبول

۱۳۰۲

سنه

طویرخانه عامره مطبعه نسنده طبع اولنمشدر

(۳)

تعلیم اثنالزند: او کره دیله میان واکلا شلمسی بالفعل انداخته
متوقف اولان خصوصاتی دخی نشان انداختی زماننده
او کر تعلیمدر.

(۲)

نشان انداختی ایچون حاضرلق

نشان انداختندن اول طوپیچی افرادینک کرک نظریات
و کرکسه تعلیم عملیاتلرنندن بیللمری لازمکلان معلومات :

(۱) طوپ و قاجبخانهک اقسام و صورت
استعماللرینک بیللمسی و طوپ خدماتنک تعلیمنامه موججه
اجرا اولانه یله جکنه هر وجهله امنیت اولانه بیلسی و بونلردن
ماعد اچاوشان و ضابطانک انداخت جدولی استعمالی
وانداخت اصولی تمامیه بیللمری لازمدر.

برطوی انداخته حاضرلق ایچون اولجه مانوره
حرطوجیه انداخت ایدلش اولمیدر.

(٤)

طوب وقانك كرك اثنای انداخته و كركسه انداختدن
صكره صورت استعمال و تطهيرلى حقنده دقت اولمى
لازمكلان مواد و طوبى آتشمك ايچون فونيه اينك
قوللايلمى (+) :

طوب چاوش واونباش-بلرينه واونباشى چاوش اولمغه
قابلىتي اولان نفراته قا اقسامك ايجابنده سو كيلوب بعده
برى برلرينه طاقلملرى اصولى قاجى اوسته سى معاونديله
او كر دلميدر . و بونكله برابر غاز خلقه سنك نه كى قصور
و نقصانلرينك غازك خارجه چيقمسنه سبب اولديغى
و غازك چيقدىغى قالك اوزرلرنده ظهور ايده جك هاننى
علامتلايله اكلاشيله ييله جكى و بوزولش غاز خلقه
و پافه لر ينك تعمير و يا بتون بتون لزوم تبديل و تجديدرى
خصوصاتى ارائه و تفهيم قلمليدر . طوب چاوشلارى

(+) فونيه چكمك ايچون نقدر قوت لازم اولديغى نفراته
او كرتك ايچون اولجه برقاج كره يالكز فونيه آتشمك تعليمى
يادرلמידر .

(۵)

ونفرا ت وقتنده اجرا ایتدکری تعلیمدره واشاغیکی
خصوصاتده ملکه پیدا ایتلیدرلر :

میلارک طوغری وامنیتله دانله طاقلملری وخصوصیه
هرشیدن زیاده قابسوللرک ویده لی محللارینه ایوجه
یرلشدیرلملری طوغری وسهولتله فونیه چکلمسی وطوپ
چاوشلرینک هپسندن زیاده شرابئل طیهلرینی طوغری
قولالاملری لازمدر .

ذکر اولانان خصوصات وقت حاضر یده نقسدر اهمیت
ودقتله تدریس وتعلیم اولنش ایسهلر وقت حربده دخی
اونسبتده ملکه وموقعیت مأمول اولنور .

(۲) نفرا ته لایقیله نشان آلمسنی او کرتمک اهمیتلی
اولدیغندن بوخصوصه اهمیتنی نسبتنده دقت اولنلیدر .
نشان المق ایچون طوپچی نفرا تندن آچیق وکسکین کوزلی
هر زمان شبهه ونظارتیه براقیه جق وجهله امنیتلی اولنلری
انتخاب وایلریده دانه انداخته یتشدیرلملری ایچون اولجه
نشان المقده استخدام قلملیدرلر .

آچیق ودومانلی وسیسلی هوالرده اراضی اوزرنده مواد

طبیعیہ وضعیہ دن هدف اتخاذ فلنہ رق انلرہ نشان الملق
 خصوصلرینک کوسترلسی قوشلمش طوپہ اجرا اولسان
 عادی تعلیملر زمانسہ عائددر . ودشمن فرض اولسان
 قطعہات عسکر یہ اوزرلرینہ تشکیلات مختلفہ اوزرہ
 طوررکن و حرکت ایدرکن و آچققد و مواقع و سپارقه لرنده
 بولنورلرایکن نشان الدیرمغه دخی السدیرلملیدر .

عموم طویجی نقراتی تعلیملرده امنیت اولئہ جق درجہ دہ
 ملکہ و مہارت کسب ایتدکلرندن صکرہ ارتق تبدیل
 ایدلماک اوزرہ طویلرندہ نومرہلری تعیین اولنور .

(٣) ارتفاع و یان کرته نک صورت استعماللری
 و شرانبل طپہلرینک مدت احتراقلری کرک طوپ باشندہ
 و کرکسہ مخصوصا تعلیم زمانلرنده اوکر دلملیدر .

بووجهلہ قزانیلان ملکہ و معلوماتی ایلریدہ حرب زمانندہ
 امنیت و مہارتلہ تطبیق ایدہ ییلمک ایچون عادی تعلیملرده
 تأثیرات فرضیہ اوزرینہ تعصبات اجرا قلملیدر .

بروجہ بالا عسکرہ اوکر دلسی لزومی کوستریلان
 خصوصاتی مطلوب و مقصد، موافق اولہ جق درجہ دہ

(۷)

نشان انداختی زمانه یقین وقتلرده او کرتک ممکن
اوله میه جغندن تعلیمی اولندن وقت وزمانلریله و صره سیله
گوسترمک و یاپدرمق اقتضا ایدر .

(۳)

اصل نشان انداختی

(۱) سیارطو یچی الیلرینک نشان انداختی اجرایی
مدتک ابتدای زنده اول بول نفراتی انداخت ایچون ایجاب ایدن
ملکسه و قابلیت یئتشدیرملیدر . اراقده بشقه تعلیم
اجرایی دخی اوله ییلورسه ده هیچ بروجمله نشان انداخته
سکته ویرماملیدر .

نشان انداختی اجرا اولنه حق کونلر میرالای بک طرفندن
انتخاب و تعیین اولورلر . ایکی الای بر زمانه و برابر
اوله رق نشان انداختی اجرا ایده جکرایسه کونلرک انتخابی

(۸)

مذکور الایلرک میرلوالقرینسه عائد در بوحالده ایجاب
واقضا ایتمدیکه وقتک تعینندن ماعداتر تیبات سائرهنک
اجراسی میرالای بکه زاجعدر .

(۲) هر سنه اجرا اولنه حق آتش تعلیمی و نشان
انداختی ایچون اعطا و صرف قلنه حق مانوره خرطوجیله
جیخسانه نک یوک آمر حضورنده اعیان ایچون انداخت
ایدبله جک مر میات قسیمندن ماعداسنی میرالای بک بلوک
وظایورلره ایجاب و مناسبنه کوره تقسیم ایدر .
آتشلی تعلیم و نشان انداختنک دخی سائر تعلیمیری مثلاً
بلوکلرجه حسن اجراسی بلوک قوماندانلرینک باشلوجه
وظیفه لرندندر . بلوک قوماندانی تعلیملرک اصل و برنجی
معلمی اولدیغندن صرف قلنه حق ججهاته قسم اعظمه نک
قوماندان مومی الیه طرفندن تقسیم و صرف ایتدیلمسی
لازمکلور . طایور قوماندانلری بلوکلرک ترتیبات و حرکاته
نظارت ایدرلر .

برسیار طویجی بلوکنه آتش تعلیمی و نشان انداختی ایچون
ویرلسی لازمکلان آتملرک مقدارلری :

(۹)

آتش تعلیمی ایچون ایجاب ایدہ جک خرطوجک مقصداری
بہر طوپہ ۴۰

نیچ نیچ نیچ نیچ

(۱) بلوک در در طوبلی اولدیغی حالده برکون
ظرفنده افرادہ مخصوص درس انداختی ۱۶ ۰۰ ۰۰ ۱۶

(۲) بلوک در در طوبلہ برکون ظرفندہ
طاقیم ضابطلرینہ مخصوص درس انداختی ۳۲ ۰۰ ۱۲ ۲۰

(۳) الٹی طوبیدن عبارت اولدیغی حالده بلوک
محاربہ ترتیبی اوزرہ برکون ظرفندہ انداختی ۶۰ ۱۲ ۱۸ ۳۰

(۴) بلوکلر التیشیر طوبلہ اولدقلری حالده
برکون ظرفندہ طابورلہ محاربہ ترتیبی
اوزرہ انداخت

۳۶ ۰۰ ۱۲ ۲۴
۱۴۴ ۱۲ ۴۲ ۹۰

(۵) بلوکلر التیشیر طوبلہ اولہرق عموم
طویچی مفتشی ویاخود دیگر برمفتش
بولندیغی حالده

مشار الیہک حضورندہ امتحان انداختی ۳۶ ۰۰ ۱۲ ۲۴
۱۸۰ ۱۲ ۵۴ ۱۰۴

(۱۰)

(۳) نشان انداختی زمانده ممکن اوله ییلدیکی قد
ظوپلر ایله برابر جبخانه عربهلرینی دخی بولندیره رف
مذکور عربهلره جبخانه وضعی و مذکور عربهلردن بلوک
جبخانه ویرمک اصولنی اوکرممکه دقت اولملیدر .

(۴) میرالایک نشان انداختی ایچون انتخاب ایتش
اولدیغی کون و ساعتلری وقت و زمانیه طابور قوماندانلرینه
خبر و معلومات ویرر . بونک اوزرینه هر باوک قوماندانی
کندیسنه عائد ترتیباتی اجرا ایدوب طابور قومانداننه خبر
ویرر . و طابور قوماندانی دخی باوکلر کویرمش اولدقلری
• معلوماتی میرالای بکه خبر و یروب و میرمومی الیه دخی
ترتیبات واقعه نیکدیگرینی مانع اولمالرینی تدقیق ایدر .

(۵) نشان انداختند . قولایله جق هدفلر مر میاتک
تأثیرلرینی کورمک و ارتفاع و یا کرتیه یی طبقی محاربده
اولدیغی کبی تصحیح ایده یلمک ممکن اوله ییله جک وجهله
اولملیدر . • بونک ایچون هدفلرک دائما تحتدن یاپیلمسی
لازم کلمز . اغاجلق و استحکام و سپرل آرقه لرند ، و حندقلرده
بولنان هدفلره دخی انداخت ایدیلور .

هدف‌ر تقدیر مختلف و متنوع اولور سه اول قدر فائده‌لی
 اوله جغندن اراضی اوزرنده ممکن اوله بیلدیکی قدر عوارض
 و موانع تشکیل و ترتیب اولنلیدر اگر ایشه یرامیه جق
 قونداقلی طوب و عربله موجود ایسه بوناری هدف اتخاذ
 ایتلیدر . تخته دن معمول هدف اوزرینه انداخت ایدلیدیکی
 حالده تأثیرات واقعه یه زمین اوزرنده باقیلوب ایجاب ایدن
 رسملر دخی او یولده یاپیلور و زمین اوزرینه انداخت
 ایدیلان شرانلارده دخی تأثیرات بعد وار تفاع شکسته
 باقیله رق تقدیر ایدیلور .

مر میساک تأثیراتی قولایقله ولایقیله کورمک ایچون
 تحتلر دن معمول هدف‌لر دخی لازمدر .

نشان انداختنده قولانیله جق تخته هدف‌لرک بتون الایلرک
 انداخت تأثیرلرینی متنایسه ایتک ایچون بر اولجی اوزره
 یاپیلملری ایجاب ایدر .

{ ا } تجربه نشان تخته سی : بش متره مربعی اوله جقدز

{ ب } آوجی نشان تخته‌لی

(۱۲)

بهرينك ارتفاعى ۱,۸۰ واكى ۰,۵۰ وارالقرى ۲ متره
اولقى اوزره ترتيب ايديلان تحتلردن عبارتدر .

اشبو آوجى تحتلرينك ارقه لرند، و ۱۰۰ متره اوزاقده
۵ متره طول و ۱,۸۰ ارتفاعنده احتياط هدا فلر قونيله بيلور
{ ح } پياده عسكرى كچي فرض اولنان نشان تحتلري

۱۲ متره طولنده ۱,۸۰ متره ارتفاعنده در .

مذكور تحتلر طوبراق رنگنه بويانمش اولوب و اوزرلرينه
هدف نقطه و چيركيلري اوليه جقدر .

{ ز } طوب نشان تحتلري ۱۵ متره اراق بعديله ترتيب

ايداش ايبكى نشان تحتلر سندن عبارت اولوب او كده طوب

فرض اولنانلرك ارتفاعلري ۱,۸۰ متره در ۰ ۷,۵ متره

بونلرك ارقه لرند، طوب اراق يرينه دخی ۱,۸۰ متره عرض

وارتفاعنده ديكر تحتلر ديكيلور . و ممكن اولور ايسه

بو تحتلرك اوزرلرينه طوب و طوبالغك رسملري يالليلدر .

مراد و مقاصد مخصوصه يه مبنى المذكور ابعاددن فرقلى

ابعادده هدف ياپلمسى الابلرك رايلرينه محولدر .

اشبو ب، ح، د ذكر اولنان نشان تحتلرينى بعضا يار مقدار

(۱۳)

وياخود بتون بتون برمانك ارقه سنه صافليه رق وطبيعي
مانع بولنديغي حالده اعمال ايديله رك بوصوتنرايله ستراولنش
هدفلر اوزرلرينه دخي انداخت اجرا ايتليدر .

(۶) هدفلك يانلرنده مرمياتك تأثيراتني كورمك
وقيد ايتك ايچون لازمكلان آدملك تعييني وبوكا دائر
ترتيبات سائرتهك اجراسي طابورله هانددر .

هر بلوك انداخت تأثيراتنه دائر راپورط وجدولر تنظيم
ايدجكددر . واشبو جدوللردن مؤخرأ تأثيرات عموميه
اكلاشيلور امتحان نشان انداختني كوزتلك ايچون بيوك
آمر طرفندن مخصوصاً مأمور تعيين ايديلور .

واشبو امتحانده حصوله كلان تأثيرات ايله بلوكلك تنظيم
ايتمش اولدقلري جدوللرده محررتاثيرات فارشولشد يزيلورسه
حقيقت حال ميدانه چيقار .

(۷) نشان انداختني اشاعيده بيان اوانان صره ايله

اجرا اولنور :

بطريه لر ددر طوپله

{ | } افراده مخصوص درس انداختي

انداختنک برنجی کونده یقین مسافه لده تیر به نشان تحتہ سی
اوز رینہ انداخت اولنہ رق پرہق کر تہ ایلہ یان کر تہ نک
تبدیلندہ مر میاتک یان وار تفاعنہ اولان اصابتلرینسک دخی
اکا تابع اولہ رق همان دکشدکلرینی افراد وخصـوصیلہ
کوچک ضابطانہ اکلاتق لازمدرہ ککوپباشندہ بولناتلرک
مذکور۔ اصابت نقطہ لرینی کورملری ایچون ہر انداختنک
عقبیندہ برصریغہ مر یوط سیاه برمدور لوحہ ایلہ مر میاتک
تحتہ اوزرنندہ کی محل اصابتلری کوستریلور۔

و بوندن ماعدا خرط وچلرک وزن و حاللرنجہ ایلریدہ
بالضرور وقوعی محتمل حالاتہ مشابہ اولیق اوزرہ
قصان و رطوبتلی و توزلی خرطوچلر ایلہ دخی انداخت
ایدیلہ رک بونلرک ایراث ایدہ جکلری تأثیرات مضر، و بونلر
ایلہ برابر طوب خدماتنک اصوللرینہ غیر موافق صور تہ
اجر الزندن و تکرارکلردن بر یسنک منخط بولنمسندن
وقوع بولہ حق قتالقلرنفہیم وارانہ قلملیدر ۔

وشر اپنل انداختندہ دخی شرانک دانہ دن و تأثیراتنک
دانہ تأثیراتسندن فرقلری و بونکله برابر طوبہ ویریلان

ارتفاع تبدیل ایدیلوب طیه ثانیه سته طوقونلیدیغی حالده
 یالکز ارتفاع شکستک دکسیدیگی و بالعکس ارتفاع نابت
 براقیله رق طیه نك مدت احتراقی تبدیل اولنور ایسه کرک بعد
 شکست و کرکسه ارتفاع شکستک ایکسینک بردن تبدل
 ایندیگی اکلا دلمیدر.

{ ب } طاق ضابطلرینه مخصوص درس انداختی :

بلوکلر دردر طوبله

بو انداخت طاق ضابطلرینه مخصوصدر .

انداختک اینجی کوننده هر بر طوپه بر طاق ضابطی
 دردنجی طوپه دخی احتیاط ضابط بو لنیدیغی حالده
 طوب چاوشلرندن بر مناسی قومانده و مرباتک تأثیراته
 دقت ایدرک لازمکلان تصحیحاتی کندی کندیلرینه اجرا
 ایدرلر . مذکور انداختک اجرایی ایچون بلوک قوماندانی
 تخمین ایلمش اولدیغی مسافده، طوپلری هدفه قارشو
 ایتدیردر و قوماندان مذکورک آتش قومانده سیله انداخته
 باشنور . پرمق کرته وسائر حقهنده بر طوپده بولسان
 معلوماتی دیگر طوب خبر الملمیدر .

بوندن صکره انداخت اصولنک تطبیق و اجرایی طویلری
قوماندا ایدنلره براغیلور .

بلوکلک آتشی بر باشند دیگر باشه طوغری آغر آتشله اجرا
اولنور . بووجهله برقاج دفعه صر سبله انداخت تکرر
ایتد کدن صکره آتش کسدر یلور .

و نشان تحته سی یاننده تأثیرات واقعیه یی قید ایتکه مأمور
اولنلر تنظیم و املا ایتد کلری جدولی بطریقه به کتور لر
و طاق ضابطلریله سائر طوبه قوماندا ایدنلرک انداخت اثناسنده
اجرا ایتش اولد قلری تصحیحات قیدلری مر میاتک تأثیرات
حقیقه لر یله تطبیق و مقایسه ایدیلوب بوآنده بطریقه
قوماندانی طرفدن ضابطان مومی الیهه درس اخطارات
لازمه ویر یلور . هدفده بولنوب مر میاتک تأثیراتی
قید ایتکه مأمور اولنلرک وظیفه لرینی تسهیل ایچون هدفک
برقاجوز متره ایلر وسنده و کیر وسنده واقع مسافه ارالق
قاز قلیله یکر می بشر متره به تقسیم ایدلش اولمیدر .
هر حالده مر میاتک تأثیرلری طوغری کور یله ییلوب
تصحیحات مقتضیه نک الک فائده لی وجهله اجرا سنده ملکه

و مهارت تامه استحصانه تمامیه غیرت و اهتمام اولمیدر .
 مذکور انداخت ممکن اوله یلیدی قدر مسافت مختلفه ده
 و کونش و کولکده ، بولنان هدفله اوزر لینه و مختلف
 مرباطله اجرا قلیمیدر .

اشبوانداختد ، هدف پیاده عسکری کی فرض اولانان
 نشان تحتلیدر .

(۶) بلوکلرک محاربه اصولی اوزره انداختلری :

بلوکلر التیشر طوپله

اوجنجی کونده اجرا اولسه جق اشبوانداختک اصول
 اجرایی تمامیه محاربه ده و دشمن قارشوسنده وقوع
 بوله جخی وجهله اولسی و بلوکلر حرکاتنک دخی
 تعلیمانه موافق اوله رق اجرایی و تصحیحات و تعدیلات
 ایجابیه نک دخی انداخت اصولی موجبیه یا بله سی لازمدر
 طاققرله باشلی باشنه اوله رق محاربه اصولی اوزره انداخت
 اجرا اولمیه جقدرد . بوانداختده دخی هدف پیاده
 عسکری کی فرض اولانان نشان تحتلیدر .

(۷) طابورک محاربه اصولی اوزره انداختلری :

بلوکار التیسر طو لہ

طابور ایلہ انداخت خصوصی اولہرق طابور قومانداننا
 اولہ کورمش اولدیغی خطاری تصحیح ایتسی و بعض
 افکارک تطبیقات و اجراسی و خصوصات مذکورہ جعلرنا
 تنبیہات لازمہ نک ویرلمسیچون اجرا اولنور و بونکله برا
 بلوکارک حرب موقعلری انتخابی و مع مافیہ بلوکار ای
 بیدری و اصولیہ حربہ باشلانمسی و اخاصل نکمیل بلوکار
 آتسارینک برهدف اوزرہ توحیدی مقصدلری دخی تطبیق
 ایدیلور . آتسارک توحیدندہ برقاج بطریہ نک برد
 آتساری اناسندہ هر بطریہ مریاتنک تأثیرلری کورما
 خصوصنک ندرصعوبتلی اولدیغی و تأثیرات مذکورہ نہ
 کوریلہ بلمسیچون اک قولای چارہ نک ندن عبارت بولندیغ
 واشبو خصوصلردہ طبور قومانداننک بلوکارلی حرب
 موقعنہ کتوروب تعینہ ایتسی کافی اولہ میوب مذکور بلوکار
 آتسارینک تنظیم و تحویلی کیفیتلرینک دائماً کندی اند
 بولنمسی لازم ایدوکی بالفعل اجرا ایدیلور .
 طابور ایلہ اجرا اولہ حق اشبو انداخت ایچون هدفلر

عددی بلوکلرک نسبتده زیاده اولمیدر . و بوزیاده لک هدفلرک جبهه جه کفایتی دیمک اولوب درینلک خصوصی ارانلیه جقدرد . بوانداخته حاصل اولان تأثیرات عمومیله بلوکلره عائددر .

(ه) عوم طویچی مقستی یاخود بر دیگر مقتش بولندیخی حالده منسار الیهک حضورنده امتحان انداختی :

بلوکلرک التیشر طولله

ما، کو ، امتحان انداختی سنده بر کره منسار الیه مقتساردن بریسی حضورنده اجرا ایدیلوب بو انداخته مخصوص اولان مر میلرک جمله سی بر کونده آیلور . بونده دخی هدف پیاده عسکری کبی فرض اولنان نسان تحتلری اولوب مذکور هدفلرک موقعلری اولکی انداخت محللرندن تبدیل ایدلمش و مخصوصا حاضر لشم اولمیدر .

(۸) محاربه انداختلرینک طبعی و حقیقتاً دشمن قارشوسنده اوله جنی و جمله اجراری الزم ایدوکی بالاده ذکر اولنمشدر .

(۲۰)

هر حالده نشان انداختلرنده الك زياده تأثيرات وقوعیچون
وسائط تسهیلیه ارا نلجما ملیدر .

چونكه صكره محارب به زمانده دشمن فارشوسنده استحصا
اولنه جق تأثیراته بر میزان ومقیاس اوله جفی یرده
الدانلمش اولور .

مكن اوله یلیدیكى قدر حرب زمانده انتخابی مجبوری اولان
هدفلردن دهاكوج هدفلر ترتیب وانتخاب اولنملیدر .

اراضینك حالندن حاصل اوله جق فوائذك تطبیق
واستحصالی ازمدردر . هر زمان آچیق ودوز اراضیده
انداخت اجراسی خصوصى عساکرك ملكه ومهارت
اكتساب ایتلری ایچون مساعد دكلدر .

بناء علیه كرك طوپ و كركسه هدفلری زمین عارضه لريله ستر
ایتمك لازم اولدیغندن عوارض وموانع طبیعیه بولنه مدیغی
تقدیرده اعمالی یيله ایجاب ایدر .

نشان انداختلرنده اعمال واستعمال اولنه جق هدفلر
(۳۰) ده ذكر اولنمشدر .

طوپچیلر ملكه ومهارت لازمه یی اكتساب ایتدكلرندن صكره

مخصوصی اوله رق بالواسطه بغتة ظهور ایتدیریلان
وحرکت اوزره بولندیریلان هدف لر اوزرلرینه دخی انداخت
اجراسی فائده لیدر .

اراضیده واقع چقو رلق و خندق و سدله و اورمان
کنارلرینه و آوجی خندق لرینه و طوب سپرلرینه و استحکامات
خفیه اوزرلرینه لایقيله انداخت اجراسی الزمدر .

نشان انداخته نظارت ایدن آمری هدف لری و ترتیباتی عساکرک
پیدر بی اکتساب ایتدک لری اهلیت و معلوماته کوره و دائماً
قولایدن کوجه کچمک قاعده لرینه توفیقاً تعین و انتخاب ایدر
نشان انداختی زماننده انداخت اصولی و قواعدینک
کافه سنک حرفیاً تطبیق و اجراسی هوسنه کیتک خطا لیدر .

(۹) محارب به زماننده بعضاً اوزاق مسافه لره
انداخت ایتک ایجاب ایتدیکندن نشان انداختلرنده دخی
بعض کره مخصوصی اوله رق اوزاق مسافه لره انداخت
اجراسی لازمدر .

بومثال و اوزاق مسافه لره او کر نیلان معلوماتک یقینلر ایچون
فائده سی اولور .

نسان انداختنده كرك ضابطان و كركسه عساكر ك عملیاتك
اولندن نهایتنه قدر دائمی و متساوی غیرت و دقت و هوسده
بولندیرلملری خصـوصـلرندہ بیوک آمرلك همتلری صرف
اولمایدیر . بو باده هر ضابطك كدی رتبه و وظیفه سی
نسبتندہ انداختاردن حرب و سفره متعلق هر كونا منافع
و نایجك استحصـالـیـچون بهمہ حال غیرت نامہ ده بولمسی
اهم و ازہدر .

نسان انداختی اجر اسندہ هر ضابطك تصاف ابتداكری
وقایع لازمه بی و خصـوصـیلہ او كرنش اولدیغی نظریات
خلافتندہ ظهور ایدن حالاتی دیگرلرینك دخی آگاه اولملریچون
طابور جه طویلہ جق یومیه انداخت و قوعانی ژ و رنالرینه
قید ایتدیرلمسی لازمدر .

انداخت نهایتندہ طابور و یا الای قوماند نلری طرفلرندن
جمله ضابطان برارایه جلب و جمع ایدیلرلك حاصل اولان
تأثیرات و نتایج دائر مذاکره و مداولہ 'فكار ایدلمسی
و تنبیهات و ایضا حات مقتضیه و مناسبه و یرلمسی
ایجاب ایدر .

نشان انداختنه داتر تعلیمات

نشان انداختی میدانی حاضر لمق

نشان انداختی ایچون لازم اولان نشان تحتہ لریک کر استدرینی
وسائر ادوات مقتضیه سنی عملیات تہایتہ قدر تسلیم المق
وحفظ ونظارت ایتک ایچون الای طرفندن بر قول اغاسی
بر یا خود ایکی ملازم و درت چاوش و یکرمی قدر و ایجابہ
کوره دھا زیاده نفر اتله الایک مر انقوز لرندن عبات اولمق
اوزره مأمورین تعین قلنور لر .

مذکور مأمور لک وظیفہ لری :

(۱) تسلیم اونان اشیاء و ادوات سائرہ نک حفظ لری

ایچون ایجاب ایدن محل و جادر لک حاضر لنسی .

(۲) نشان اندختی اجرا اولنه جق اراضیدہ حرکاتی

مانع اوله جق درجہ دہ موانع و عواض و ارسہ انلری تسویہ

(۲۴)

واملا وجوارده طوپلرك مرورلرینی مانع اوله جق یوللری
تعمیر ایتمک .

(۳) نشان تحتلری ایچون ۳ متره طولنده ۱,۸۰ متره
ارتفاعنده پارچه لک و ایجاب ایدرسه طوپ نشان تحتلرینک
وساثر هدفلرك احضارلری .

(۴) نشان تحتلرینک ایجاب ایدن محللرده رکز اولملری
وترتیباته کورده هدفلرك بتون بتون یا خود قسماً ستر اولملری
(۵) برکونک انداختنده پارچه لشمس اولان نشان
تحتلرینک صکره کی کون ایچون قوللانیه بیله جک و جهله
تعمیر و تکراراً احضارلری .

نشان انداختنده قوللانیه جک جبخانه نك اخذ و حفظی
ایچون تعیین اولنه جق مأمورلر :

نشان انداختنده قوللانیه جق جبخانه بی الق و ایجاب ایدن
جبخانه و مفازده و جادر مثللو محللرده حفظ و قایه ایتمک
و بهر کون بلوکلرك انداخت ایده جکلری آملری و یرمک
اوز ره بر یا خود ایکی ملازم و بلوکلرك جبخانه جیلرندن
و ایجابی قدر نفراتدن مرکب آیروجه مأمورلر تعیین اولنور .

(۶) هر بلوك كندى انداخت ايده جي مرميات
وخرطوچلرى كندى ضابطلرى تحت نظارتنده اوله رق
املاوا حضار ايدر .

الايك آلمش اولديغى عموم مرمياتى وزن ايتديره رك
ممكن مرتبه برقاج قسمه آيرمق وهر بلوكه ثقلنلرى بريرينه
الك يقين اولنلرى ويرلك خصوصنه دقت اولمليدر .
جېخانه نظارتنده بولنان ضابطانك دانه لك ميل وطيّه
دليكلرينى لايقيله معايينه و تظهير ايتديرملرى لازمدر .
قضاو قنالىق وقوعنه ميدان ويرلماك ايچون جېخانه ايشلرنده
استخدام اولنه جق افراده بركون اول يياجقلرى ايشلرى
تعريف ايتك ودرس ويرمك دخى لارمدر .

﴿ ذیل ﴾

نشان انداختند، قوللانیله جق اشارت بیراقلرینک ترتیباتی

هدفده وبلو کده بوانه جق نشان بیراقلری

(۱) هدفده برنفر بیراقله .

(۲) بلو کده برنفر بیراقله .

برقاچ بلوک بروقتده مختلف استقامت وهدفلر اوزرلرینه

انداخت اید، جک اولورلرایسه ایجاب ایدن بیراقلر بلوکلر

وهدفلرده بولنه جقلردر . مذکور بیراقلر قرمزى

و ۱،۵ متره طولنده و ۱ متره عرضنده، اوله جقلردر .

(۱) ده هدفده بوانه جغی بیان اولنان بیراق قالدیریلورایسه

(آتش کس) دیمکدر .

بواشارت کورندیکی کبی بلو کده، طولی بولنان طوپلرک

مقالی اوآنده آچلملیدر . مذکور بیراق اشاغی بره آلورایسه

ظوپلری طولدیرمق وانداخت ایتک ایچوندر . (۲) ده
پیان اولسان بیراق طولدیر بور یسی اشارتیه برابر
قالدیریلورسه آتسه باشلنه جق دیمکدر .

وبلوک انداخته دوام ایتدیکی مدتیجه قالدیرلمش بولنه جقدیر .
مذکور قالدیرلمش بیراغی بره ایندیرمک (آتش کس)
دیمک اولوب بونکله برابر آتش کس بور یسی دخی
چالدیریلور . مذکور بیراقلر هر ایکی طرفدن قولایلقله
وآچیق کور یله یله جک وجهله مناسب محملره رکز
اولنمیدرلر . فقط دومانلی وسیسلی هوارده واوزاق
هدفلرده ویاخود هدف برمانعله ستر اولنش اولوب
اشارتجیلرک موقعی کور یله مدیکی حالرده هر ایکی طرفک
کور یله جکری وجهله متوسط اشارت بیراقلر بیک
علاوه سی لازمدر .

اشبو متوسط بیراقلر کرک بلوکدن وکرکسه هدفدن
کوستر یلان اشارتلی تکرار ایدرلر .

قلعه طوپچيلرينك نشان انداختى

قعه طوپچیلرینک بهر سنه اجرا ابدہ جکری نشان انداختی اصولی

(۱) قلاع خاقانیہ دہ بولتان طوپچی نفراتی منسوب اولدقلری قلعه دروننده بولتان هر نوع طوپ وهاون تعلیملرینی حقیلہ تحصیل ایلدکلرندن صکره هر قلعه طوپچی یلوکلری زیرده بیان وتحریر اولتان اصوله توفیقاً حرکت ایدہ جکلردر .

(۲) قلعه سکر دملری اوزرلرندہ بولتان طوبلرک هجومه قارشو تجهیز قلمسی واسکی مزغاللرک تعمیریلہ مجددأ کشاد اولنه جق مزغاللرک آچمللری وقلعه نك برضلعندن دیگر ضلعنه وخارج استحکامه سرعتله طوپ نقلیلہ تحدید محللری وطوپ دوشمه لرینک انشاسی

وقونداقدن طوپ اينديرمك و بنديرمك و تكرلك دكشديرمك
و بونلره مماثل دهاسائر لازم كلان مانوره فورس اجر اسی
خصوصلری افراد عسکریه یه اراثة و تعلیم ایندیریله جکدر .
(۳) هر قلعه طوپچی بلوکلری نفراتنه نشان تعلیملرنده
لازم کلان خرطوچلرک بغلمسی و جنسنه کوره انداخت
اولنه جق طوپلرک نقدار بار و تایلله انداختی اقتضا ایدله جکی
لایقيله درس ویریلوب اثنای تعلیمده دخی تعریف اولنه جقدر .
قلعه و جیخانه نظامنامه سیله تعلیماتنده ذکر و بیان اولغان
ماددر دخی هفته دهر و یا ایکی کون ضابطانه درس ویریلوب
ضابطان مومی الهیم دخی تحت قوماندلرند، بولغان چاوشلره
ولزومنده عساکره و چاوشلر دخی ایجاب ایدن قسملرینی
نفراتنه تعلیم و تفهیم ایلله جکلر در کوندوز و کیجه بغه
طوپ باشنه بورسی چ لدریلوب صوت حرکتلری دخی
کندورینه تعریف و تلقین اولنه جقدر .

(۴) قلاع خاقانیهده بولنده جق جیجی طوپچی نفراتن
آتسه آلسدیرمق ایچون اولاقره دتیا و فونیسه ایلله بعده
مرمیسز اوله رق اوفاق چاید، بولغان طوپلر ایلله آتشی

تعلیم ایتدیریله جکدر . مذکور انداختده ضابطان
دقت ایدرک باروت غازینک کرک طوپلره و کرکسه قاری
اوزرلرینه اولان تضییق و تأثیرلری لایقینه تعریف قلملیدر
(۵) قلاع خاقانیه ده بولنان طوپچی عساکری و اکثریا

عجمی افراد محاصره اصولنی تحصیل ایتک اور ره ایجاب
ایدن محاصره طایبه لرینی یاییق ایچسون لازمکلان دمت
وسپت و تفرعات و مشتملات سائر هسی درس مثلاًو هر بر
طوپچی افرادینه ارأه ایله الی دمت و درت طایبه سپتیه
ایکی استحکام سپتی و برچیت و اون ایکی باغ و قرق سکر
دمت قازیغی و او توز الی سپت قازیغی اعمال ایتدیریله رک
تدریس قلمسی و بوندن ماعدامکن اولدیغی حالدهر طابورک
بدر طوپلی ایکی بطریه ایچسون ایجاب ایدن سپت و دمت
وسائر ادواتی تدارک و اخضار ایتسی لازمدر

مذکور ایکی طایبه رک اعمالنده نصف عملیاتی عجمی افراد و یکی
و خواوشانه درس مقامنده کوندوز و نصف دیگر دخی
کیجه یاپدیرملیدر

اگر قلعه طوپ بچیلر سک اقامت ایتدکری محالدره سپت و چیت

و دمت و سائر اخشاب مالزمه نك تداركى ممكن اوله من ايسه
سولرى چيم ويا كر پيچله اكسا ايدرك نينه طايبه لر ياپديرلمليدر
مذكور طايبه لر دن بر يسي انداخت اولنه جق طو پلر
وضع اولنق و ديكرى دخى هدف اتخا ذ قلمق اوزره ايجاب
ايدن مسافه ده ترتيب و اعمال ايتديرلمليدر .

انداختنه قولاليله جق سائر آلات ناريه آجيق ميسه انده
دوشمه لر اوزر نينه وضع و انداخت اولنه يلو رلر .

(۶) بر قلعه طو پچى بلو كنك نشان انداختى حقنده
بر سيار طو پچى بلو كى ايچون بيان اولنان اصول و قواعدك
ايجاب ايدن و مناسبت الانلرى جار يدر .

بر قلعه طو پچى بلو كنك بهر سنه اجرا ايده جكى نشان انداختى
اشاغيكى صره ايله اجرا اولنور :

(|) چاوشلره و نفراته مخصوص درس انداختى

(ب) طاق ضابطلر نينه مخصوص دوس انداختى

مذكور ضابطانه مخصوص انداخت اشاغيده بيان اولنان
ترتيب اوزره در .

(۳۴)

(۱) طوغری یعنی (دیرکت) انداختی { کرک دانه و کرکسه

(۲) حائللی یعنی (این دیرکت) انداختی { شر اپئل ایله

(۳) هاون انداختی

خبره و سائر مریمات ایله انداخت اولنور .

(۴) کیجه انداختی .

(ج) محاربه اصولی اوزره انداخت

بودخی اشاغیده بیان اولنن ترتیب اوزره اجرا اولنور

(۱) طوغری یعنی (دیرکت) انداختی { کرک دانه و کرکسه

(۲) حائللی یعنی (این دیرکت) انداختی { شر اپئل ایله

(۳) هاون انداختی

خبره و سائر مریماتله انداخت اولنور

(۵) امتحان انداختی

(|) ده جاوشلر و نفراته مخصوص درس انداختی ایچون

درت خفیف طوط یعنی ۴ طقوز سانتیمتره لک یا خود اون ایکی

سانتیمتره لک و یا خود ایکی سندن ایکیشر طوط آچیق میدانده

دوشمه اوزرینه وضع اولنور . یقین مسافه ده و تبحر به

نشان تحتلری اوزرینه انداخت اجرا اولنور .

مذکور طو بنزه هپسندن اول عجمن نفرات تقسیم اولنور
 بوانداخته اجرا اولنه جق اصول ودقت اولنسی
 لازمکلان خصوصات سبار طو بچو بلوکاری حقننده کی
 قواعدک عینبدر .

محله به زمانده کړک دلقه لره و کرکسه محاصر لرده قلعه
 طوپچی جاوشلرینک اکثر یا بردن زیاده طوپلره قوماند
 ایتلرینه مجوریت حاصل اولدیغندن مذکور جاوشلرک
 وقوف و مملوماتلری دخی متصدی ایفا ایدیه یله جک
 بر درجه به یتشدر لمیلدر .

مذکور جاوشلره ابو و فنا نمان المقدن حاصل اوله جق
 تأثیرات و مضرات وار تغایع و یان کرته لک اصولی موجبجه
 فائده لی صو رتده تصحیحاتی و انواع مر قباتک قاعده
 وجهله استعماللری و قارک و غاز خلقه لرینک و پافته لک
 اصول استعماللری و انلرده کور یله حک و ظهور ایدیه جک
 مانع لر و بومثلا و موانع ظهور رند نه کپی جار لر ایله دفع
 و بر طرف ایدلسی ایجاب ایدیه جکی حق لرنده وقت و زمان یله
 لایقه درسی ویر لمیلدر

(ب) طاق ضابطه طریقه مخصوص درس انداختی

طوغری یعنی دیرکت انداختی اجرایی .

بالاده بیان اولنان طایفه اعمال اولدیغی حالده مذکور
طایفه له دردر طوب وضعی و بوندن ماعدا مختلف
مسافله انداخت اجرایی چون آچیقده دوشمه ل اوزرلیقه
طوب وضع اولنسی ایجاب ایدر اگر برطابورک بلوکری
بریده بولنورلایسه برنجی بلوک طقوز سائیمتره لك ایکنجی
بلوک اون ایکی سائیمتره لك و اوچنجی بلوک دخی اون بش
سائیمتره لك اوزون وقیصه طوبلر و بریده یالکز بر بلوک
بولنورسه مختلف چانده بولنان مذکور طوبلرک هبسندن
استعمال ایدیلرک انداخت اجرا اولنور .

مذکور طوبلر ایله هدف اتخاذ اولنان بطریقه اوزرینه دانه
ایله انداخت اجرا اولدیغی زمان هدف بطریقه سی دروننده
بولندیغی فرض اولنان طوبلرک آغزلی مقامنده اولق
اوزره مدور نسان تحتلری وضع و ترتیب اولمایدیر .

سرابئل انداختنده دخی هدف بطریقه سنده طوب وغیره
نفراتی مقاملرنده مخصوصاً نشان تحتلری ترتیب ایدیلرک
یا خود بر مناسب محله پیاده مقامنده نشان تحتلری رکن

نوب آلك او زرينه انداخت اجرا اولنه جقدر .
 ب وضعی و هدفی اتخاذی ایچون لازم اولان طایفه لر
 له مدیعی حالدۀ انداخت اولنه جق طوپلر میداند
 شملر اوزرلرینه قونیلوب هدفلر دخی تحته دن اعمال
 تیب اولورلر . مذکور نشان تحته لری اون الی
 ، طولنده و سپر ارتفاعنده اولق و اوزرنده اوچ مزغال
 ری ترسیم اولوب و ثمر مزغال رسمك او رته سنه طوپ
 ی دخی رسم ایدیلر لك حاضرلور .

لالی یعنی این دیركت انداختی یالک: قونیر ردوت
 سپری استبار دیواری مقامنده تحته دن ترتیبات
 بالات قابل اوله یلدیکی و یا خود ترتیبات مذکوره یینه
 یلقله قوللانیله ییله جك و سائط موجود ایدوکی وقتده
 اولور . بو مثللاو انداختلرده قولایدن کوجه کچه رك
 خته آشدیرلمیدر .

و این دیركت انداختك اجرا سی ایچون بولنیله جق مسافه
 ییله هدف اوه سنده بوانان حائلت ارتفاعی و مذکور
 ك هدفی لان بعدی معلوم ایکن معلومات مذکوره

واسطه ایلله زاویه سقوط بالحساب بولنملی وبعده اشوبو بانان
 زاویه سقوطه کوره مخصوصاً تنظیم اولنش این دیرکت
 انداخت جدول رندن مختلف باروت - قلزی آلملیدر لر :
 هاون انداختی ایچون دخی بری وسط و دیگر ییوک چاپده
 اولق اوزره ایکی هاون قولانیوب یاسپارار قسند ویاخود
 میدانده دوشمده اوزرینه وضع اولور لر .
 وخبردایله انداخت جراوا نور منته کیر هاونلرایله یا هدف
 طابیده سی اوزرینه ویاخود زمینده ایجاب ایدن مسافه ده
 بربری ایچنده ضلع اصغر لری نسان خطنه عمود اوله رق
 بیوک مستطیلک ضلع اصغر لری الی وکوچکنک یکر می
 وضع اطولاری یوزایله الی آدیندن عبارت اوله رق بربری
 ایچنده ایکی - - تطیل ترسیم اولنوب بونلرک کرک ییوکنک
 وکرکس کوچکنک ضلع اصغر لری هدفک ایلریسنده
 وکبریسنده عادی اوفق خندقلرایله اشارت ایدیلوب
 وطور افتری خندقک کتار بر بویه آتیلور .
 ۴۴ قبایک یاخود دها بیوک چاپده قوال هاونلر بولنورسه
 بونلرایله یقین مسافه ره محاصرلرک عملی ایجرا ایدن

ودیزچوکش ویاخود ایاقده، بولنان عمله سی مقامنده تخته-ن
 ترتیب اولنان هدفله بشرو وقلوچقه یعنی کوچك دانه لری
 انداخت اولنور . کیمجه این انداخت اولنه جق طوبلرک
 تکرلک و قوندافلرینک دوشمه اوزرنده وض-هیلری
 واسطه سیمبله انداخت استقامتی اولدن اصول موجنبجه
 کوندزدن اشارت ایدیلوب حاضر لنور .
 یاخود مهتاب فشنگلری ویاخود مهتاب کلدری انداخت
 ایدیلرک انلرک ویر-جکلری ضیالیه او آند، دانه ایله عملو
 طوبلر ایله نشان الهرق انداخت ایدیلور .
 هدف طایه سی اوزرینه شراپیل ایله انداخت مذکور
 هدف طایه سنک کیمجه اشناسنده تعمیر یله مشغول ودیزچوکش
 ویاخود ایاقده بولندیغی فرض اولنان عمله مقامنده ترتیب
 ایدیلان تخته هدفلر اوزرلرینه اجرا اولنور .
 آیدنلق ویرمک ایچون مهتاب کلدری هاونله ویاخود
 آنک رینه مهتابلی هوائی فشنگلر آتیلور .
 (ب) ایله اراشه اولنان نشان انداختی قواعدینک عمومته
 شمولی اولوق اوزره تذبیهات آیه ذکر اولنمشدر :

هر بر طوپه بر ضابط و يا خود ايجانبه كوره بر چاوش قوماند،
ايدوب هر بر ترتيباتي دخی اجرا ايدر .

هدف طايه سندن ماعدا هدفلر ركز اولنش ايسه بلوك
هماندانی هسانكي هدف اوزرينه انداخت اولنه جغنی
و مسافه بي و آتسه باشلمق ايجون لازمكلان قوماندینی ويرر .
وبعض كره مسافه بي مخصوصاً خطائی اوله رق ويرر .

انداخت اصولك اجراسنه بلوك قوماندانی قارشيمه رق
هر طوپه قوماند ايدن ضابط و يا خود چاوش كنديسي
اجرا ايدر بر طوپك بولنديغی ارتفاع ويان كرته و سائرین
ديكر طوب خبر المامليدر . ارتفاع ويان كرته ك تبديلی
ايجون وقت بولنه يلمك اوزره طوبلرك صره سيله
و آغرا آتسه انداخت اولنور . انداخت صره سيله برقاج كره
تكرر ايتدكدن صكره بلوك قوماندانی آتش كسديروب
هدفده بولنان و تأثيراتی قسيده مأمور اولنلردن راپورط
كتيردوب طوبلره قوماند ايدنلرك صورت حركت
و تصحيحلری تأثيرات واقعه ايله مقايسه ايديلهرك قصورلری
و ارايسه يوزباشی طرفندن درس و اخطارات لازمه ويريلور

هدفده، تأثیراتی قیدایده جک مأمور لک هر بر آتمده هدفک
 یانه کیتامک ایچون انداخت استقامتی هدفک ایلریسند،
 وکریسند ۱۰۰ : ۲۰۰ متره قدر مسافه ۱۰ متره ارهلق
 قازقلریله اشارت اولنور .

عمودأرکن اولنان تحتہ معمول هدفلرک اوزرلرینه بر متره
 ارهلقه یالکزه هدف یاند، بولمانلرک کندیرلرندن کوره ییله
 جکلری قالنقدده افقی ایکی چیرکی ایله اشارت اولنور .

(ح) محاربه اصولی اوزره انداخت

بوانداخت بلوک قومانداننه مخصوص ووظیفه سیدر .
 بوانداختی ممکن اوله ییلدیکی قدر حقیقته حرب زمانده،
 اوله جغی وجهله اجرا ایتلیدر .

انداخت ایدیلرک طوبلر تعلیمنامه موجنبجه تام ضابطونفراتله
 دونادیلور . خرطوچ و مرمی وسائر سفری ترتیبی
 اوزره جبخانه لره وضع اولنور .

هدفلرده تأثیرات قیدی ایچون مأمور لر بولندیریلرک جقدره
 انداختلر انداخت اصولی موجنبجه اجرا اولنورلر .
 هدف طرفسندن تأثیراته دائر اشارت ویرلیه جکلر

(٤٢)

بولنردن ماعدا دقت اولنه جق خصوصات سيار
طوپچيلرينك انداختلرنده جاري اولنلردر .

(٥) عموم طوپچي مفتشي يا خود برديكر مفتش بولنديغي
حاله مشار اليهك حضورند، امتحان انداختي :

اشبو امتحان انداختي مفتشلر بولندقلري حالد، اجرا
ارلنوب و (ح) ده بيان اولنان محاربه اصولي اوزره
انداختك عيئاً تكرارندن عبارتدر .

اكر برقلعه و ياطاييه ده مطلوب اولان چاپده طوپلر بولنر
ايسه موجود بولنانلر ايله بيان اولنان قاعده، يه ممكن مرتبه
تطبيق ايديلهرك انداخت اجرا اولنليدر .

قلعه طوپچيلرينك بولندقلري يرلده بولنان طوپلر قوال
طوپلارندن عبارت ايسه اولامانوره، خر داوجيله آتشلي تعليم
و بغده دردر طوپله كله و پشروه اسكي اصول اوزره
انداخت اجرا اولانور بهر طوپه بشر عدد مانوره خر طوجي
ودردر كله و ايكيشر پشرو و يريلور .

هر برقلعه، طوپچي بلوكنك بهر سنه نشان انداختلرنده
قوللانه جني آملرك مقدارلري

(۴۳)

ششخ نه طویلرله قوال هاو نلرایله

(۱) چاوش و نیرانه
 عدد عدد عدد عدد عدد عدد
 مخصوص درس

انداخته در در طویلله ۱۶

(۲) بلوک ضابطلرینه

مخصوص درس ۸ ۸ ۱۶

انداخته در در طویلله

دیرکت انداختی

این دیرکت انداختی ۸

بوانداخت
 مناسبایی
 طویلله اجرا
 اولنور

پشرویو پکایلرله ۲۰ ۸

هاون انداختی

کیجه لیس انداخت درت

مترتاب هوا فشنکی ۰ ۲ ۲ ۴ ۴ ۸

طوپه وبر

پوک چاپلی هاونله

اودخی انداخت (۳) محاربه اصولی

ایدیلور اوزره انداخت

دیرکت درت طویلله ۸ ۱۶

این دیرکت انداختی ایکی

۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۸

طویلله

هاون انداختی

عدد

۲ ۲ ۱۸ ۱۲ ۲۰ ۷۲

۲

ششخاندلی طویلرله هاونلرایله

(٤) امتحان انداختی ایچون مفتش لر بولندقلری حالده

(٣) ده ویریلان ترتیدک عینی اولق اوزره بر ترتیب ویریلور

مانوره خرطوجیله انداخت

برقلعه یاخود طایبه ده بولانسان طویلرک تکمیلی مانوره

خرطوجیله انداختایدیلور . و بجهر طایبه بشر خرطوج

ویریلور . اگر برقلعه یاخود طایبه ده، برقاچ بلوک برابر

بولور ایسه بلوکلر مخصوصاً تقسیم اولنسان طویلر ایله

تعلیمنامه موجبجه آتشی تعلیم اجرا ایدور .

قلعه طویلچیلرینک نشان انداختنده قوللانه جقلری

مختلف هدفلر :

قلعه طویلچیلرینک نشان انداختنده قوللانه جق هدفلر ممکن

اوله بیلدیکی قدر حرب و محاصره زماننده اولدیغنه تطبیق

ایدیلرک مختلف و متنوع اولمیلرلر . و انداخت اشناسنده

حریمیاتک تأثیراتی تمامیه کوزه دیلرک حرب و محاصره

زماننده اولدیغی کی تصحیحات اجرایی ممکن اولمیلر .

کرک محاصره و کرکسه مدافعه ترتیبی اوزره اعمال اولنه جق

هدفلرک ابعادی زیرده بیان اولمشدر :

(۱) هدف طایفه سی بریندر کز اولنه جق نشان تحتہ سی
مذکور نشان تحتہ لری ۱۶ متره طولندہ و سپر ارتفاعندہ
اولوب اوزرندہ اوچ مزغال محللری و طوب آغزلی
وزمیندن اعتباراً بہر بر متره ارتفاعندہ بر افقی سیاه چیز کیلو
ترسیم ایڈیلہ رک حاضر لنورل .

(۲) وہ دوی نشان تحتہ لری : (+)

ارتفاعی ۴ و طولی ۷,۵۰ متره در .
مذکور ہدفک ستر و محافظہ ایدن مانعہ بعد و مسافہ سنی
میرالای بک و یا خود ترتیباتی اجرا ایدن بیکباشی قرار ویرر .
(۳) قونیر نشان تحتہ لری :

ارتفاعی ۴ و طولی ۹,۵۰ متره در .
قبو نیر نشان تحتہ سنی شو صحرا مقامندہ ستر و محافظہ ایدن
مانعک بعدی دخی (۲) دہ بیان اولندیغی و جہلہ تعیین
اولنور .

(+) ۲, ۳, ۴ رقمندہ بیان اولنن نشان تحتہ لری نشان انداختی
میدانسدہ حقیقت حالہ مطابق اولہ پلہ جک و جہلہ و قولایلقہ
حاضرلنہ بیلدگری حالہ ترتیب اولنورل .

(٤٦)

مذکور قبونیر سان تحتہ سی حندق درونند، ۳ متره دن
دها منخط اولورسه اول حالده نسان تحتہ سنك اوست
کناری اسنار مقابلہ سنك اوست کمارندن بر متره مرتفع
اولق ترتیب اولماید .

(٤) استار دیواری مقامنك، نسان تحتہ سی .

مذکور تحتہ لرك ارتفاعی اکثر یا ۳ : ۴ و طولی ۱۶ متره
اوله جقدر .

(۵) درت و پله هدف طایه دسر

بالاره بان اولندیغی کبیدر

(۶) ردو :

بر ردود الكاشاغی بهر یوزلرینك آتش خطری الیشر متره

اولق اوزره اعمال اولماید .

(۷) تجربه نشان تحتہ سی :

۵ متره مربعه در . وسطنده افق و عمودی ایکی

چیرکی چیرلمسدر .

(۸) اوجی و عمله مقامند و وضع اولسان نسان

تحتہ لری :

(۴۷)

عرضی ۰,۵۰ ایاق اوزره بولندیغنه نظراً ۱,۸۰ متره
ارتفاعنده، و دیزچو کش فرض اولسانلری دخی
۰,۹۰ متره ارتفاعنده در .

(۹) پیاده مقامنده، نشان تحتله لری

ارتفاعی ۱,۸۰ و طولی ۱۲ متره اولوب زمیندن اعتباراً
بهر بر مترده افقی سیا چیر کسلر ایله تقسیم اولدجئدر .
(۱۰) سپر ارقه سنده طوب نشان تحتله لری :

۱۰,۸۰ ارتفاعنده و ۱,۵۰ عرضنده اولوب طوب
نفراقی (۸) ده بیان اولندیغی وجهله در

ساحل طایه لرنده بولسا، قلعه طوبچیلرینک نشان انداختی

کرک سبار و کرکسه قلعه طوبچیلرلی حقلرنده نشان
انداخنندن اول بیان اولنان حاضر قلر بوراده دخی
جاریدرلر . و انواع مر میاتله انداخت دخی اورالده
ویریلان قواعد و تفصیلات موجنبه در .

(٤٨)

مانوره خرطوجيله آتش تعليمي :

برطايه ده بولان بالجله طوبلرايله آتش تعليمي اجرا اولنور .
برطايه برقاج بلوك بولنور ايسه هر بلوك كنديلرينه تقسيم
ايداش اولان مختلف طوبلرايله آتش تعليمي ايدرلر .
آنسلي تعليمده خدمات و آتشك اجراسي طبق تعليمنامه
موجبجه اولمليدر .

برقلعه بولان ٩ سانتيره لكدن ٢١ سانتيره لكه قدر
بهرطويه بشر خرطوج و ٢٤ : ٢٨ سانتيره لكه دردر
٣٥,٥ سانتيره لكه دخی ٣ خرطوج ويريله جكدرد .
اشبو مختلف مانوره خرطوجلرينك مقدارلري نهايته كي
جدولده ارائه اولميسدر .

مرميات ايله انداخت

(١) چاوشلرايله افراده مخصوص درس انداختي
مذكور انداخت سيار وقلعه طوبچيلري ايچون ويريلان
قواعد اوزره اجرا اولنور .

بوانداخت ایچون عین استقامتده وعین هدف اوزرینه
انداخت ایلمسی ممکن ایسه هر طایفه ده ایکی عدد ۱۵
یا خود ۲۱ سانتیمتره لک طوپ حاضر لملی و بوندن ماعدا
دیگر استقامتده بر بشقه هدف اوزرینه انداخت اولنق
اوزره حال و موقع مساعد ایسه مذکور چایلرک برندن
ایکی قطعه طوپ ده ا حضار اولملیدر .

بالکز ایکی طوپ حاضر لملش ایسه بلوکلر صره سیله
مذکور طوپلر ایله و اگر دیگر ایکی طوپ ده ا حاضر لملش ایسه
ایکی بلوک بردن انداخت ایده بیلورلر .

هدف تجر به نشان نخته سیدر . مذکور نخته یقین مسافه یه
هئ ۵۰۰ : ۸۰۰ متره مسافه ده صال اوزرینه دیمیر نور
یا کر طوپلرک استقامتی ساحله طوغری ایسه مذکور نخته
ساحله رکز اولنور .

ساحل طایفه لرنده ۹، ۱۲، ۱۵ سانتیمتره لک قیصه و نقل
ولنه بیلور سهیلی قونداق اوزرنده طوپلر وارسه و طایفه یه
توار مناسب برانداخت میدانی موجود ایسه بو حالده
رانداخت بتون قره ده اجرا اولنه بیلور .

و بوحالده آچیقده دوشمه‌لر اوزرلرینه ۴ : ۶ طوپ
 نقل اولتوب بهر بلوک ایکی طوپده انداختی اجرا ایدر .
 و هر ایکی طوپ ایچون بر هدف ترتیب ایدیلور .
 مذکور طوپلره اولانجمی نفرات تقسیم اولنور .
 هر بلوک باقی قلان نفراتله ضابطانی ایجاب ایدن درس
 ایچون انداخت اثناسنده حاضر بولنه جقلردر .
 مذکور اندخته و دیگر اندختلرده طوپ چاوشلرینک تمام
 وقتیه آتش ایده بیلرکه آلملری ایچون نشان النقدن
 صکره مخصوصاً طوپک استقامتی فحته دن صاغه (صوله)
 چوریلوب بعده طوپک اغزینی آزار آزار هدف
 استقامته کلنجیه قدر تکرار چوریلرکه هدف استقامته
 کلدیکی آنده آتش ایدمالی و بوجمله محرکه هدفلر اوزرلرینه
 انداخت اجرا سنه قابلیت پیدا ایتدیرلملیدر .

(۲) ضابطلره مخصوص درس انداختی :

بوانداخت ایچون هر طایفه ده ۳ عدد ۱۵ سانتیمتر لک
 طوپ و مذکور چاپده بولتان طوپلر کفایت ایده من ایسه
 ۲۱ سانتیمتر لکدن علاوه اولنهرق و استقامتلری بر هدف

ز رینه انداخت اولنه یله چك وجهله حاضر لنمیدر .
 کور طویلر اسکی و عجمی نفر اتله دونادیلور هدف برکینک
 یده سی مقام ونسبتنده اولق اوزره برصال اوز رینه
 زو ترتیب ایدلش و ۱۲ متره طولنده و ۳ متره ارتفاعنده
 تخته نك ایکی اوچلرندن اوچر متره وسطه طوغری
 ارتفاعنك نصفه نده ایکی عدد طوپ مزغالی و مذکور
 غالارک عرضی ۰,۶۰ و ارتفاعی ۰,۷۵ سانتیره اوله جقدر .
 کور تخته نك اورته سنه صاری بایراقلی بر دیرک
 کیله جکدر .

کور صال ایجاب ایدن مسافه ده (۱۰۰۰ : ۳۰۰۰ متره قدر)
 برلنه جکدر .

سیاه و بحر سفید بوغازلرنده مذکور صالک دیمیرلنسنده
 چلك اولدیغی و انداخت اجرا اولنه جق طاییه نك
 شوسنده کی ساحله طوغری طوپ آتمقده بر مضرت
 دینغی حالده مذکور هدف تخته سی ایجاب ایدن مسافه ده
 شو ساحله رکز اولتور .
 طوپه برضا بط قومانده ایدر .

(۵۲)

بلوك قوماندانی مسافه یی تخمین و آتسه باشلی ایچون ایجاب
ایدن قومانده یی و یرر .

طوپه قومانده ایدن ضابطانك ارتفاع و یان کرته نك تبدیل
و تصحیحلرنده وقت بوله یلملری ایچون آغر آتش اجرا
اولنه بقدر .

هر ضابط ارتفاع و یان کرته حقنده کوزل و طوغری
کوزتمش اولدیغی کندی طوبی مر میاتنك تأثیراتی انداخت
جدولی موجبجه بالذات تصحیح ایدر .

هر ضابط طوپنك هر آتملرنده اجرا ایلدیکی و تصحیح ابتدکی
خصوصاتی قید ایدر .

واشبو قیدل هدفده تأثیراتك قیدینه مأمور اولنلرك تنظیم
اید، جکلری جدوللرایله فارشولشدرمق ایچوندور .

مذکور انداختده دخی بعض طوپلرك استقامتلری هدفدن
آیریلهرق صکره تدریجاً هدفه طوغری چور یلورکن تمام
وقت وزمانیله آتش ایتملری اصولی اجرا ایتدیر یلور .

دانه انداختنك تکمیلنده ایجاب ایدر سه نشان یخته سی تعیین
ایدلیدر .

پوندن صکره دانه انداخته تعین ایدن مسافه بهر طوبله
ایکیشر شرانل انداخت اولته جقدر پوندن صکره دخی
هر طوبله برر بشرو انداخت ایدیه جکدر .
بو بشرو انداختی ایچون ۳۰۰ : ۵۰۰ متره قدر مسافه به
برقاج بوش قوچی ویاخورد اکا ممائل بشقه اشیا دن هدف
دمیرلنور .

دانه وشرانل انداخته هدفک یانلرنده مناسب وامهیتلی
آچیققلقه تأثیراتی قید ایتک ایچون مأمورلر تعین اولنور .
بومأمورلر تکمیل تأثیراتی لایقیله ودقته قید ایدرلر وبونلرک
قیدلریله طوب باشنده کیلرک قیدلری انداخت نهایتنده
قاروشلندیریلوب قصورلرک ندن ایلرو کلدیکنه دائردرس
ویریلور . بلوک قوماندانلری عمومیتله بوانداختک
صورت اجرا وجر یانته مداخله ایتیه جکدر و فقط یالکنز
یوجک برخطا ظهورنده مداخله ایده جکدر .
بربلوک ضابطسانی انداختی بتورنجه کندیلرندن صکره
انداخت ایده جک دیکر بلوک ضابطاننه ارتفاع ویان کرته
سأثره به دائر اصلا معلومات و برمییه جکدر .

(۳) محاربه ترتیبی اوزره انداخت

مذکور نشان انداختنده هر طایفه ده ایکی ۱۵ سانتیمتره لک
بر ۲۱ سانتیمتره لک و بر ۲۴ سانتیمتره لک اوله رق درت طوپ
حاضرلنه جق و مذکور طوپلر ایله انداخت استقامتی بریا خود
ایکی هدف اوزرینه نشان انه یله جک و جهله انتخاب
و ترتیب اولند جتدر .

برطایفه ده بولنده بلوکلر صرد سیله مذکور طوپلر ایله
انداخت ایدرلر .

طوپلر داسکی نفرات و ایجاب ایدن ضابطلر تقسیم اولنورلر .
مهمات و ادوات سفری ترتیبنده اوله جخی و جهله لازم
کلان مللر د وضع و ترتیب اولند جتدر هدف (۲) ده بیان
اولان نشان انداختنده اولدیغی کییدر .

بوانداختنده نفرات طبق تعلیمنامه موجب نتیجه ایفای خدمات
ایدرلر . و آتش اجرایی محاربه عالنده اولدیغی کبی
و خصوصیات سائر نک دخی ممکن مرتبه خاربه و سفر برلک
حاله تطبیق ایدلمسی لازمدر .

بوانداخت الک زیاده بلوکلر قوماندانلرینی آتش دیرمق

و مومی الیهمه قابلیت و مهارت لازمه بی اکتساب ایتدیرهك
 و کشف و تخمین خصوصاً رنده ملکه قز اندیرمه مخصوص صدر .
 قوماندان مومی الیهم هر کندی طوی مر میسانك بأثیراته
 دقت ایدوب مسافهك آرتلمسی و یا کسادلمسی حقهده ایجاك
 ایدن قومانده بی و ریرلر . و بونك اوزرینه طویلره تقسیم
 اولمان ضابطان دخی ارتفاع و یان کرتیه بی باوك قوماندانك
 قومانداسنه کوره تبدیل و تصحیح اندرلر . هر طوب
 باشند، کندی چانه کوره اندحت جدولاری بولنلیدر .

سواحل طایفه لرینه مخصوص طویلریوك چانده و بنا علیه
 بهر آتم دخی اوسبند قیملی و بهالی اولدفلرندن بهر طونك
 نسان انداختن ایچون فلهه طویلر بنك موجودینه نسبتاً
 آتلمك مقداری آر ویرلسدر . معافییه نظارت ایدن امرأ
 و قومانده ایدن ضابطان چاوشلر و نفراتك ممکن اوله ییلدسکی
 قدر فوآندوملکه اسحصال ایتلرینه همت و غیرت ایتلیدرلر .
 بعض سواحل طایفه لرینك حال و موقعلرینه کوره بالاده بیان
 اولمانلردن خارج اوله رق اجراسی ایجاپ ایدن حرکتلر :

(۱) بحر سفید و بحر سیاه بوغاز لرنده آلات نار به سی
 یالکز ۲۴، ۲۶، ۲۸ سانتیمتره لك طویلردن عبارت اولان
 طایه لرده بولان ضابطانك (۲) و (۳) ده بیان اولنان
 اصولده انداخت اجرا اولنه جق دیگر طایه لره جلبلری
 ایجاب ایدر . و بوندن ماعدل منفرد و اوزاق بولنان
 و مذکور یوك چابده کی طویلر ایله مجهز اولان طایه لرده
 دخی (۱) و (۲) ده بیان اولنان انداختلردن صرف نظر
 اولوب ایکی یا خود اوچ طولله و بهر طوپه دردر آمله
 اولقی اوزره یالکز (۳) ده ذکر اولنان اداخته اکتفا
 اولنور . بو حالد (۱) و (۲) ده بیان اولنان
 انداختلرده چاوشلر و ضابطانه اوکر دلمسی لزومی
 کوستریلان خصوصاتی ممکن مرتبه بوانداخته وجوده
 کتورمک و اوکر تمك چاره لرینه باقلایدر .

(۲) بو مثللو انداختلرده بهر کون هدفك موقع
 و مسافه لر دکشیدیرلملیدر . و بوساحل طایه لرنده انداخت
 اولنه جق طویلردن بعضیلرینك انداخت استقامتی آچیق
 دکره طوغری اولوب هدفك آچیق دکرده دمی رلنسی دخی

مکن اوله مدیغی حالدہ را کد هوادہ هدف صال اوز رندہ
اولدیغی حالدہ استیلان مسافہ یه قدر کتوریلوب اورادہ
آقندی و یاروزکاره ترک ایدیلهرک اولوجمهله انداخت
اجرا اولنور .

وانداخت نہایتندہ مذکور هدف آلنور
و بو مثللو هدف اعمال اولنہ جنی حالدہ صالک اوزرینہ نسان
تخنہ سی مقامندہ یوزلری اوچرمتره عرضندہ و دردر متره
ارتفاعندہ اولق اوزره درت کوشه لی اوله رق اعمال
و ترتیب اولنلیدر .

(۳) بیان اولتان انداخت ترتیدیلرندہ یالکز طبه لی
دانه ل انداخت اولنہ جقدر .

و بونلردن ۱۵ : ۲۱ سانتیمتره لکه قدر دانه دروننه تام
پارہ لمہ باروتی طبه ایله و دهایوک یعنی ۲۴ و ۲۶ و ۲۸ و ۳۰،۵
سانتیمتره لک طویلر ایله انداخت اولنہ جق دانه ل دروننہ
پارہ لمہ باروتی یرینہ طاش کوری و بو بولنہ مدیغی حالدہ
قومدن هربری دستره طلاشیلہ نصف نصفه قارشیدیریلوب
وضع و طبه یری دخی اغاجله قیانه جقدر .

والحاصل باره لہجیان مر میاتک مقدارینی مین جدول ودفترلی
تنظیم ایدیلہ رک منسوب اولد قلمی الایک میر الایغنه واورادن
دخی طوبجی مقتسلکی مقام جلیله تقدیم قلند جقدر .
(۲) قرده انداخت اولنان کورطہ لی دانه لرمکن
اولہ بیلدیکی قدر طو پلاتدیر یلہ جقدر .

(۳) اشبو آنسلی ونسان تعلیم لرنندن مقصد اصلی
عسا کرک فن رمیده اکتساب ملکہ و مهارتہ وقت سفرده
انداخت اولسہ جق مر میاتک هدف مطلوبہ اصابت
و تأثیرلی قضیہ سی اولدیغنه و شو مقصد اہمک حصولی
آوان تعلیم و تعلمده فوق الغایہ سعی و اہتماملرینہ متوقف
بولندیغنه بناء طوبجی افرادینک ملتزم اولان مهارتہ
اتصافی ضابطاتک ہمت وغیرلرنندن مأمول وعکس حالات
وقوعندہ دخی آنلر مسئو لدرل .

فی ۲۵ محرم سنہ ۱۳۰۲

طوبخانہ عامرہ مطبعہ سندہ طبع و تمثیل اولنمشدد

طوپچیرینک نسان انداخنی اصولی

۹۰۶،۰۰۰

سیار طوپچیلرینک بهر سنه اجرا ایده جگه نشان انداختی اصولی

(۱)

(مقدمه)

تسان انداختندر مراد و مقصد طویجی نفراتیله چاوشان
وضابطانی حال سفری به وضع و نسا انداختنده مهارت
وقابلت کسب ابتدیرمکدن عبارتدر . مراد و مقاصد
مذکور نک قولای وجوده کتورلمسی ابجون طویجی
عسا کرینه ممکن اولان خصوصاتک کافه سی اولجه او کر دلش
وهرشی حاضر لشمش بولمیدر .

[illegible]

